

RIJEČ UREDNICE

Anali za povijest odgoja vol. 22 donose dva znanstvena rada iz povijesti hrvatskoga školstva. Prvi, autora **Dinka Župana**, bavi se ulogom Ivana Filipovića u reformi osnovnoga školstva u drugoj polovini 19. stoljeća. Inače, u 2023. godini obilježena je 200. obljetnica Filipovićeve rođenja, kojom je prigodom u Osijeku organiziran znanstveni simpozij o djelu i djelovanju toga istaknutoga hrvatskog učitelja, organizatora hrvatskoga učiteljstva, predsjednika istaknutih učiteljskih udruga u drugoj polovini 19. stoljeća, pedagoškoga i dječjega pisca, pokretača i urednika pedagoških i dječjih časopisa te angažiranoga prosvjetnog radnika koji je sudjelovao u pripremi i provedbi Mažuranićeve reforme školstva. **Veronika Završki** analizira rad Više djevojačke škole u Osijeku tijekom Prvoga svjetskog rata, s posebnim naglaskom na održavanje nastave, humanitarni rad te na broj i strukturu učenica.

U rubrici *Povijesna građa* donosimo prijepis drugoga rukopisnog dnevnika učenice zagrebačkoga Ženskog liceja **Ljubice Ilakovac**, pisanog od prosinca 1911. do lipnja 1914. godine. Zapise iz prve dnevničke bilježnice, pisane „preko praznika od II. do III. licejskog razreda 1908. godine”, objavili smo u *Analima za povijest odgoja* vol. 20. Dnevnik učenice Ljubice Ilakovac objavljujemo kao povijesni izvor koji pruža niz zanimljivih epizoda iz obiteljskoga, školskoga i društvenoga života u Zagrebu neposredno prije Prvoga svjetskog rata.

U svojem stručnom radu **Anita Zlomislić** u fokus stavlja fotografije i razglednice s motivom Hrvatskoga učiteljskog doma iz Zbirke fotografija i Zbirke razglednica i slikovnog tiska Hrvatskoga školskog muzeja. Fotografska dokumentacija ove zgrade, u kojoj se od svojega osnutka nalazi Hrvatski školski muzej, posebno je važna i zbog njezina oštećenja u potresu 2020. i planirane obnove. **Filip Sundi** daje pregled izložbene i pedagoške djelatnosti Hrvatskoga školskog muzeja u 2023. godini.

Sanja Nekić izvještava o Znanstvenom skupu *Kaleidoskop djetinjstva – perspektiva istraživanja u Hrvatskoj*, održanom u Zagrebu početkom 2024. godine. Prilog *Pioniri maleni: očima sadašnjih i budućih muzeologinja i muzeologa* kritički je osvrt na izložbu *Pioniri maleni* koja se održala u galeriji Hrvatskoga školskog muzeja *Školica za 5* od prosinca 2023. do ožujka 2024., a potpisuju ga **Jelena Jambrošić Barnjak**, **Lucas Legović** i **Žarka Vujić**. Donosimo i dva prikaza novih knjiga. O knjizi Katarine Ivon *Jagoda Truhelka: poetika na margini* piše **Lea Bakić**, a o knjizi Riccarda Luccia *Od duše do uma: kratka povijest psihologije* **Štefka Batinić**.

U 2023. godini zauvijek nas je napustila draga kolegica, dugogodišnja zaposlenica Hrvatskoga školskog muzeja, od 2004. do 2008. glavna urednica, a od 2009. do 2023. članica uredništva *Anala za povijest odgoja*. Donosimo kratku biografsku bilješku i popis njezinih radova. Zauvijek će nam ostati u dragoj uspomeni i sjećanju.

Autorima i suradnicima *Anala za povijest odgoja* najljepša hvala.

Štefka Batinić